F o r s l a g

t i l

B y p l a n f o r E s b j e r g.

Af Hensyn til en planmæssig Udstykning af de omkring Esbjerg Købstads Bygrunde beliggende Arealer i Strandby, Vognsbøl, Spangsbjerg og Rørkjær, vil det allerede paa nær værende Tidspunkt være nødvendig i Hovedtrækkene at planlægge Bebyggelsen paa samt bestemme Linieføringen for de vigtigste Gader gennem disse Arealer.

Hensyn til Havnen.

Byens fremtidige Udvikling vil i høj Grad bestemmes af Havnens Beliggenhed. Den nu afsluttede Udvidelse har paa Grund af Stilstanden i de senere Aar endnu ikke i nævneværdig Grad gjort sig gældende. Ved Planlæggelsen af den nærmeste Bydel er der taget Hensyn til den Indflydelse, den nye Havn vil faa, og der er navnlig sørget for gode Forbindelseslinier til denne. En videre Udvidelse af Havnen vil næppe komme til at foreligge i den nærmeste Fremtid, og naar en saadan finder Sted, vil der antagelig kun blive Tale om en Udvidelse af Fiskerihavnen. Denne vil følge de allerede afsatte Retningslinier og vil ikke forandre Byens Udviklingsretning eller nødvendiggøre nogen Forandring af Hovedforbindelseslinierne. Skulde der finde en Udvidelse Sted mod Øst, vil dette sikkert blive for Trafikhavnens Vedkommende, og de tilgrænsende Arealer, der paa Grund af deres Beskaffenhed er mindre egnede til almindelig Bebyggelse, vil da finde Anvendelse som Fabriksarealer o.l. De paa Planen viste Forbindelseslini-

er over Jernbanens Terrain vil da ikke være tilstrækkelige men det synes dog ikke allerede nu at være mulig eller formaatjenlig at træffe andre Dispositioner i denne Retning.

Hensyn til Jernbaner.

Ved Planlæggelsen af Bebyggelsen maa der tages særlig Hensyn til Indføringen af de Jernbaner, der fører eller skal føres til Byen, ligesom ogsaa Banernes Retningslinier vil få stor Betydning for Byens Hovedfærdselsaarer og deres Forbindelseslinier. Det vil derfor forinden Byplanen kortlægges være nødvendig at tage Bestemmelse om, hvorledes Indføringen af de forskellige Baner skal foregaa, samt hvor Stationspladserne skal ligge. Af Banelinier er der foruden Statsbanen udarbejdet Projekt til Esbjerg Agerbæk og Esbjerg Oksbøl Banen. For Statsbanens Vedkommende skal der være Tale om at forandre Esbjerg Banegaard til en Gennegangsbanegaard, men da der endnu ikke foreligger noget om dette Forslag, og da det desuden vil være mulig at føre den ny Linie over Esbjerg Havn uden om de Arealer, der er inddragne under denne Byplan, er der ikke taget Hensyn til denne Mulighed. For Esbjerg Oksbøl Banens Vedkommende synes det, saalænge Byen endnu ikke har udvidet sig længere mod Vest, ikke at være nødvendig at tage nogen Bestemmelse, da denne Bane uden Vanskelighed vil kunne føres ind til den paa Byplanen viste Stationsplads for Esbjerg - Agerbæk Banen. Iøvrigt er der ingen Sandsynlighed for at de til Banens Anlæg nødvendige Midler vil kunne skaffes i en nær Fremtid. For Esbjerg Agerbæk Banen er der i 1918 indgivet Koncessionsbegæring. Det fremsendte Projekt førte Banen til Esbjerg Statsbanegaard ad Statsbanernes Spor fra Boldesager Skole. Da Statsbanerne nægtede Tilladelse hertil, fremsendte den projekterende Ingeniør P. Winkel forskellige Forslag til en ny Indføring, af hvilke Forslagene med Til-

slutning til Statsbanegaarden ad eget Spor næppe kommer i Betragtning paa Grund af de uforholdsmæssig store Udgifter disse Linier vil medføre. Tilbage bliver Forslaget om at lægge den nye Stationsplads ved Hjertingvejen Vest for Strandbyplads. Den hermed fremsendte Byplan er udarbejdet under denne Forudsætning, og der er i Enkeltheder udarbejdet Forslag til 2 Linier, hvoraf den ene i Hovedtrækkene følger Ingeniør Winkels Forslag, medens den anden er ført nærmere Byen under Statsbanen ved Boldesager Skole. Ved mindre Forandringer af den første Linie er det undgaaet at føre Banen gennem Søen i det nye Parkanlæg foran Vandværket samt gennem Strandskoven. Ved Ingeniør Winkels Forslag vilde Hjertingvejen gaa lige igennem Stationspladsen. For begge nu udarbejdede Forslags Vedkommende er Stationspladsen lagt Nord for Hjertingvejen med Rangeringsspor over denne i Forbindelse med Havnens Spor. Stationspladsen har god Forbindelse til Havnen og Byen, og det maa antages at der allerede inden Banens Anlæg vil være Motoromnibusforbindelse mellem Strandbyplads og Statsbanegaarden. Den anden Linie foreslaar Banen ført gennem Dalen Øst for Vandværket til Boldesager under Statsbanen ved Boldesager Skole med Station ved Jerne og herfra videre langs Jerne - Skads Landevej til den af Ingeniør Winkel foreslaaede Station ved Andrup. Stationspladsen lægges som ved det første Forslag og Banen føres i en stor Bue med 500 m Radius Øst for Strandskoven gennem den projekterede Idrætspark til Dalen Øst for Vandværket. Fordelen ved denne Linie er, at der uden Vanskelighed kan undgaas Niveauskæring ved Krydsningen med Varde Landevej, Stormgades Forlængelse og Kirkegade, hvorimod dette næppe kan undgaas ved Varde Landevej og Stormgades Forlængelse ved den først omtalte Linie.

Eksisterende Byplan.

Esbjergs første Byplan er udarbejdet efter det rektangulære System med parallele brede Gader i to paa hinanden vinkelrette Retninger, uden at der ved Diagonalgader er sørget for gode og korte Forbindelseslinier mellem de enkelte Bydele, samt uden Hensyntagen til Terrainets Fald, hvilket sidste har haft til Følge, at enkelte Gadestrækninger som f.Eks. Kirkegade mellem Skolegade og Kongensgade har faaet for stærkt Fald, hvorved navnlig Skæringen med Byens Hovedaare, Kongensgade er bleven meget uheldig. Foruden at være mindre skønt er et System af lige brede parallele Gader ogsaa af den Grund uheldigt, at Hovedfærdselslinierne ikke træder særlig frem, og det derfor ikke paa Forhaand vil være muligt at skelne mellem Færdselsgader og Beboelsesgader.- (Hovedgader og Sidegader.)

Ny Byplan.

Den nu udarbejdede Byplan omfatter i Hovedtrækkene Kommunens Arealer i Strandby, Vognsbøl og Spangsbjerg samt de private Jorder i Rørkjær. Kortet viser desuden de tilgrænsende Byer Boldesager, Jerne, Sæden og Fourfeld for at give et Overblik over de forskellige Færdselsliniers videre Forløb. Arealerne Vest for Strandskoven og Esbjerg Agerbæk Banen er ikke behandlede da der forinden disse Grunde bliver brugbare til Bebyggelse maa foretages større Arbejder som Digeanlæg, Opfyldning e. t.c.

Hovedfærdselsaarer.

Den nu udarbejdede Byplan bibeholder følgende Hovedforbindelseslinier:

1. Kongensgade med Strandbygade
2. Hjertingvejen
3. Gasværksgade, Teglværksgade og Darum Landevej.
4. Jerne Landevej
5. Varde Landevej

hertil kommer:

6. Frodesgade
7. Stormgade med Forlængelse
8. Byvejen fra Varde Landevej ved Gormsgade gennem Boldesager til Jerne Kirke.
9. Kirkevejen gennem Vognsbøl og Strandskoven forlænget til Hjertingvejen.

Gaderne tænkes anlagt saaledes:

1. Kongensgade, Strandbygade bibeholdes uforandret. Strandbyplads udvides og omlægges. Forbindelsen mellem Kongensgade og Borgergades Tunnel forbedres ved Udvidelse af Kørebanen paa den paagældende Strækning af Jernbanegade.
2. Hjertingvejen udvides til 20 m Bredde eventuelt 25 m paa hele Strækningen fra Strandbypladds til Bygrænsen. Udvidelsen foretages mod Nord. Kørebanen anlægges i 10 m Bredde, hvorefter der vil være Plads til dobbeltsporret Sporvognslinie. Der anbringes en 2,2 m bred Cyklesti og en c.2,8 m bred Gangsti i hver Side.
3. Gasværksgade omlægges som vist paa Planen, og denne Gade vil derefter blive Hovedforbindelseslinien fra Borgergades Tunnel til Teglværksgade Øst for Grønnegade. Teglværksgade kan derefter nedlægges fra Grønnegade til Gasværksgade; af Hensyn til den under Jernbaner omtalte Mulighed for at Esbjerg Banegaard kan blive omlagt, bør der dog ikke gives Tilladelse til en Bebyggelse, der vil vanskeliggøre en senere Gennemføring af Teglværksgade i sin oprindelige Skikkelse. Det Areal, der begrænses af Gasværksgade og Søndergade lægges ind under Gasværket, hvorefter Grønnegade nedlægges fra Gasværksgade. Teglværksgade udvides til 15,7 m Bredde, og ved Overenskomst med

Jerne Sogneraad søges denne Bredde fastlagt for Damm Landevej gennem Gammelby.

4. Varde Landevej udvides til 20 m Bredde og omlægges saaledes, at det skarpe Knæk syd for Vandværket undgaas samtidig med at Svinget ved den projekterede Idrætspark afrundes. Vejens Profilering tænkes som Hjertingvejens.

5. Jerne Landevej udvides til 20 m og inddeles som Hjertingvejen.

6. Frodesgade, der er tænkt som Hovedforbindelseslinie fra Jerne Landevej til den ny Trafikhavn gennem Stormgade, Nørregade og Cort Adelersgade og til den ny Fiskerihavn over Strandbyplads, gennemføres som vist og udvides til 20 m Bredde. Gadens Inddeling bliver som Hjertingvejens Højbroen forlægges til Forlængelse af Frodesgade. Nygaardsvej føres til denne ad Rampe med svag Stigning gennem Jernbanegade og gennem en Viadukt under Frodesgade til Forbindelse med Boldesagergade.

7. Stormgade forlænges i lige Linie til Skæring med Kirkevejen gennem Strandskoven, hvorefter den forgrener sig i to Veje, af hvilke den kortere Øst for Spangsbjerggaarden føres til den eksisterende Bivej gennem Spangsbjerg, medens den anden som Hovedfærdselslinie gennem Dalstrøget og Spangsbjerg Mølle føres til Varde Landevej i Knækpunktet i Gjesing. Gaden udvides fra Nørregade til 22 m Bredde Kørebanen anlægges i 10 m Bredde, der anbringes en 2,2 m bred Cyklesti og en 3,8 m bred Gangsti i hver Side.

8. Byvejen udvides til 20 m Bredde eventuel 25 m og føres i den paa Planen viste Retning videres fra Varde Landevej til den ny Havn. Den nu eksisterende Overenskomst med Jerne Sogneraad, der fastsætter Vejens Bredde til 25 Alen i begge Kommuner, søges ændret saaledes, at Vejen ogsaa i

Jerne udlægges i 20 m Bredde. Vejens Inddeling tænkes som Hjertingvejens.

9. Kirkevejen udvides til 20 m Bredde og fortsættes fra Varde Landevej gennem Strandskoven over Agerbæk Banen til Hjertingvejen. Vejens Profilering gennemføres som sidstnævntes.

Særlige Trafikgader. Foruden de forannævnte særlig brede Hovedfærdselsaarer er ogsaa andre Gader gennem deres Beliggenhed særlig egnede som Trafikgader og da navnlig:

Nygaardsvej

Nørregade

Sjællandsgade og

Torvegade fra Frodesgade til Torvet.

Ved disse Gader tænkes følgende Forandringer foretagne:

Nygaardsvej føres i lige Linie igennem til Havnen og sættes ved en Plads foran "Tivoli" i Forbindelse med Havnens Gadenet. Forbindelsen med Jernbanebroen mod Øst er omtalt under Frodesgade. Bredden bibeholdes med 15,7 m.

Sjællandsgade føres igennem til Strandbygade og fortsættes gennem den nuværende Sportsplads langs Strandskoven til Kirkevejen gennem denne. Bredden bibeholdes med 15,7 m.

Diagonal gader. For at raade Bod paa Manglerne ved det rektangulære System i den gamle Bydel er der paa Planen vist to Diagonalgader, den ene fra Hjørnet af Sjællandsgade og Frodesgade til Hjørnet af Stormgade og Nørregade, den anden fra Hjørnet af Stormgade og Byvejen til Hjørnet af Frodesgade og Torvegade. Disse Gader lader sig endnu gennemføre uden for store Bekostninger, idet der kun for den sidstnævntes Vedkommende vil blive Tale om Nedrivning af Huse og her kun 1 eller højst 2 mindre Huse paa Nygaardsmark. Bredden foreslaas 17 m med 10 m Kørebane

Byens Udvikling fremtidige Inddeling i Kvarterer.

Byens Udvikling foregaar i sin store Helhed for Øjeblikket saaledes, at Fabriks- og Forretningskvarterne mod Vest strækker sig mod den ny Havn, samtidig med at Villabebyggelsen langs Stormgade og Kirkegade søger mod Nord, og der er intet der tyder paa at disse Udviklingsretninger vil forandre sig. Kongensgade vil vedblive at danne Byens Centrum, men efterhaanden som Byen udvikler sig vil der her ikke kunne skaffes tilstrækkelig Plads til Forretninger e.t.c., hvorefter Skolegade og de mellemliggende Gader vil antage Karakter af Forretningsgader, ligesom ogsaa Bebyggelsen af Strandbygade vil faa dette Præg. Arealerne ved den nye Havn og da navnlig mellem Hjertingvejen og denne vil være særlig egnede som Fabrikskvarterer. Arealet ved Tovværksfabriken vil sikkert ogsaa finde samme Anvendelse. Den øvrige Del af Kvarteret, der begrænses af Varde Landevej, Strandskoven og Agerbækbanens Stationsplads er tiltænkt alm. Bebyggelse med lav aaben Bebyggelse i Vognsbøl og tæt Bebyggelse med flere Beboelseslag omkring Strandbyplads. Delvis her samt paa de ubebyggede Grunde ved Vesterhavsgade og Havnegade Øst for Gl.Færgevej vil der foreløbig være Plads til Boliger for Fiskerbefolkningen. Efterhaanden som Fiskerihavnen udvides mod Vest, vil der blive Tale om Bebyggelse langs Hjertingvejen med tilgrænsede Areal Vest for Stationspladsen. Dyrskuepladsen ved Varde Landevej foreslaas bebygget saaledes, at Alderdomshjemmet lægges paa Pladsens højeste Punkt. Grundene udenom forbeholdes Bygninger, der har Forbindelse med Hjemmet, saavel disse som alle øvrige Bygninger paa Grunden med Undtagelse af Hjemmet opføres med 1 Etage. Kommunens Arealer i Vognsbøl Nord for Strandskoven og tilstødende Grunde i Spangsbjerg behæftes med Servitut, der sikrer aaben og lav Bebyggelse Grundene, der er fortrinlig beliggende, vil som Planen viser

faa gode og korte Forbindelseslinier til Byens Centrum vil i særlig Grad egne sig til Villabebyggelse, den Del af Arealet i Spangsbjerg, der ligger mellem Gaarden og Kirkegades Forlængelse forbeholdes et nyt Sygehus. Den almindelige tættere Bebyggelse henvises til den Del af Byen, der foruden af Grænsen for Esbjerg Købstads Bygrunde og Markjorder tillige begrænses af Byvejen til Jerne. Kommunens egne Arealer indenfor disse Grænser skal derefter forbeholdes lav Bebyggelse, medens det for at sikre den samme Bebyggelse paa de private Grunde, paatænkes at forandre Byggevedtægten Prg.15, saaledes, at der her kun maa bygges med højst to Beboelseslag. En saadan Ændring vil være i Overensstemmelse med de nugældende Regler for Bebyggelse i den ikke kloakerede Del af Byen, idet der her kun tillades Opførelse af Huse til Højst 2 Familier paa Parceller af mindst 2000 Kv. Alens Størrelse.

Der bør tillige tilstræbes en hvis Ensartethed i Stilen og det bør derfor, naar Kommunens Byggegrunde udstykkes og sælges, være en Betingelse, at alle Bygningstegninger skal godkendes af Byraadet.

Andre Gader og Veje.

Foruden de i det foregaaende omtalte Hovedfærdselsaarer og Trafikgader foreslaas endvidere følgende nye Gader og Forandringer ved allerede bestaaende eller i hvert Fald udlagte Gader:

Øst for Strandskoven og den projekterede Kirkegaard føres en Gade fra Varde Landevej ved Knækket Syd for Vandværket til Agerbækbanens Stationsplads, herfra langs dennes nordlige Side til Byvejen ved Varde Landevej.

Skjoldsgade fortsættes i lige Linie c.130 m mod Vest, hvor den forgrenes i 2 Gader, der føres henholdsvis til Strandbygade og Frodesgade.

Helgolands- og Hjertinggade nedlægges.

Havnegade nedlægges fra Nygaardsvej.

De paa Dyrskuepladsen ved Varde Landevej viste Gader gøres 15 m brede med 5 m Kørebane og 5 m Fortove med Undtagelse af den Gade, der fra Byvejen mod Nord føres til Alderdomshjemmet, denne gøres 17,5 m bred med 7,5 m Kørebane.

Foruden de allerede omtalte Forlængelser af Sjællandsgade og Stormgade mod Nord forlænges ogsaa Jyllandsgade til Kirkevejen. Arealet Nord for Strandskoven kan derefter udstykkes fra disse Hovedgader og de paa Planen viste Sidegader, langs Skraaningerne mod Bækken i Vognsbøldalen. Ved Skraaningens Fod anlægges paa begge Sider af det til Park omdannede Engstrøg, Gangstier og Cyklestier. Sidegaderne gøres 15 m brede med 5 m Kørebane og 5 m Fortove. Bebyggelsen bør dog ikke foregaa nærmere end 12,5 m fra Gadens Midtlinie.

Graadybsgade føres videre over Varde Landevej til den projekterede Kirkegaard.

I den østlige Bydel er de ved de allerede foretagne Udstykninger udlagte Gader bibeholdte.

I Lyngbyes Allé fortsættes som Ringgade fra Jerne Landevej til Teglværksgade.

Grønnegade føres igennem til Holbergsgade og nedlægges fra Teglværksgade.

Holbergsgade føres videre til Forbindelse med den allerede eksisterende Bivej fra Jerne Landevej.

Ribegade gennemføres fra Grønnegade til Blichers Allé.

Grundtvigsgade fortsættes som Ringgade til Gaderne bag Teglværket.

Gaderne bag Teglværket bibeholdes foreløbig som Adgangsveje til de allerede opførte Huse, det vil senere, naar ny Bebyggelse

skal finde Sted, blive nødvendig at udvide og omlægge disse Gader.

Rosenvængets Allé fortsættes til Skæring med Jerne Landevej.

Fra Exnersgade anlægges der en Strandvej der over Gammelby og Maade tænkes ført videre langs Stranden.

Kirkegaard
Skoler
Sygehus
Anlæg.

Ved Planlæggelsen af Bebyggelsen vil det være nødvendigt at bestemme, hvor Kirkegaard, Skoler, Sygehus o.l. offentlige Bygninger skal anbringes, samt at reservere den nødvendige Plads til Anlæg, Sportspladser o.l. Byplanforslaget henlægger Kirkegaarden paa Arealet Syd for Strandskoven og Øst for Agerbækbanen, og Sygehuset paa Skraaningen i Spangsbjerg Vest for Kirkegades Forlængelse. Den nu anlagte Park tænkes forlænget til begge Sider mod Vest til Hjertingvejen mod Øst til Kirkegades Forlængelse. Med eventuelle Ændringer nødvendiggjorte ved Gennemførelsen af Diagonalgaden ved Torvegade bibeholdes Centralskolen som projekteret paa Arealet mellem Frodes- og Rolfsgade samt Kirke- og Torvegade. Yderligere Plads til Skoler er næppe nødvendig før Byplanen udvides til at omfatte end nu større Arealer, derimod maa der forinden Bebyggelsen og Udstykningen i den indre By skrider videre frem tænkes paa Plads til Bygninger som Brandstation, Bibliotek o.l. Idrætsparken anlægges paa den anviste Grund i Vognsbøl, der er ved en Forskydning af Idrætshuset og Stadion sørget for en bedre Beliggenhed af Indgangen og Pladsen foran denne. Foruden Idrætsparken maa der reserveres Arealer egnede til Fodboldbaner, Sportspladser for Skolerne o.l., saa meget mere som Sjællandsgades Gennemførelse vil bevirke at den nuværende Sportsplads maa nec

lægges. Tennisbanerne vil kunne anbringes langs den østlige Side af Sjællandsgade medens Fodboldbaner o.l. kan anbringes Vest for den projekterede Kirkegaard. Saafremt Landingspladsen for Flyverne ikke som paatænkt kan lægges Vest for den ny Fiskerihavn, vil den bedst kunne lægges ved Stranden i Gammelby paa Engene mellem Rørkjær og Maade. Strandvejen vil da danne den naturlige Forbindelse og hertil blive særlig Betydning, og maa gøres saa bred, at det bliver mulig at føre Spor ad denne.

Foruden de paa Planen viste Pladser, der alle fremkommer ved Skæring af Trafiklinier og derfor har Karakter af Trafikcentre, er det Hensigten ogsaa at anbringe andre mere tilbagetrykne Pladser, der vil faa Karakter som arkitektoniske Pladser. Bestemmelsen af disses Beliggenhed og Form bør dog først foretages samtidig med, at den endelige Inddeling af Byggegrunde foretages

Ekspropriation.

Den største Del af de paa Byplanen viste nye Gader kan, da de enten ligger paa Kommunens Grunde eller fører gennem endnu ikke udstykkede private Grunde, gennemføres uden Ekspropriation efterhaanden som Udstykningen foregaar, men der vil dog ved Gennemførelsen af Trafik- og Diagonalgader i den gamle Bydel samt ved Omlæggelsen og Udvidelsen af enkelte Hovedfærdselsaarer være forskellige Erhvervelser eller Ekspropriationer at foretage. De vigtigste af disse vil i Hovedtrækkene være:

Strandbyplads Udvidelse vil kræve c.300 m^2 af de tilstødende Grunde.

Til Omlægningen af Gasværksgade maa erhverves c. 4100 m^2 heraf udlægges 1900 m^2 til Gade men samtidig vil der ved Grønnegades Nedlæggelse paa Gaværkets Grund tilkomme c. 2200 m^2.

Varde Landevej vil kunne omlægges og udvides uden Ekspropriation med Undtagelse af c. 140 m Nord for Gormsgade. Udvi-

delsen paa denne Strækning tænkes dog først foretagen efterhaanden som ny Bebyggelse finder Sted. Paa Strækningen fra Gormsgade til Strandbypladsen kan Omlægningen antagelig finde Sted ved Mageskifte, idet Kommunen ejer den største Del af Grunden Øst for Vejen.

Udvidelsen af Jerne Landevej gennemføres efterhaanden som Bebyggelsen foregaar.

Frodesgade Udvidelse paa Strækningen fra Strandbypladsen til Boldesagergade vil kræve et Areal af 6000 m^2. Her den østlige Dels Vedkommende, og da navnlig paa Strækningen fra Østergade vil den allerede foretagne Bebyggelse hindre Udvidelsen. Til Gennemførelsen fra Strandbygade til den ny Havn tænkes erhvervet c. 15000 m^2 af hvilke de 5000 m^2 udlægges som Gade.

Byvejen kan ved Gormsgade først gennemføres i fuld Bredde efter Ombygning af de her beliggende Gaarde. Fra Gormsgade til Kommunens Grunde tænkes erhvervet c. 4000 m^2, hvoraf de 1500 m^2 anvendes til Vejens Udvidelse. Paa Strækningen fra Sjællandsgade til Stormgade maa den nuværende Natrenovationsanstalt nedrives og desuden maa der erhverves c. 700 m^2 paa den sydlige Side af Vejen samt Hjørnegrunden ved Stormgade paa den nordlige Side stor c. 1600 m^2 heraf udlægges 600 m^2 til Gade. Øst for Stormgade vil Udvidelsen kræve c. 3000 m^2 erhverves de Grunde hvorigennem Vejen fører helt vil Arealet blive c. 4500 m^2.

Nygaardsvejs paatænkte Forbindelse med Boldesagergade vil kræve Erhvervelse af 850 m^2 Jord med to Huse Hele Arealet udlægges som Gade. Gennemførelsen fra Strandbypladsfører over Grunde med et samlet Areal af 12000 m^2, hvoraf de 4400 m^2 skal udlægges som Gade.

Sjællandsgades Forlængelse til Strandbygade afskærer en Grund paa 3500 m^2.

Til den vestlige Diagonalgade tænkes erhvervet c. 19000 m^2, hvoraf de 6700 m^2 udlægges som Gade.

Til den østlige Diagonalgade tænkes erhvervet c. 20000 m^2, hvoraf de 9500 m^2 udlægges som Gade.

Gaderne Øst for Jernbanen vil med Undtagelse af Grønnegade og Strandvejen ikke nødvendiggøre Erhvervelse af Jord.

De angivne Tal danner kun et løst Skøn. Beregningen er foretagen med det til Byplanen udarbejdede Kort i Maalestokforhold 1:4000, som Grundlag.

Gadearbejde m. m. Foruden Istandsættelsen af de nye Gader af hvilke enkelte som Skjoldsgade, Sjællandsgade ved Kirkegaarden og Stormgades Forlængelse vil kræve et større Hordarbejde, vil Bebyggelsen fordre at større Dele af Byen kloakeres, der vil, foruden det paatænkte System omkring en ny Hovedledning i Gormsgade, være nødvendig at afvande den østlige Del af Byen, samt den ny Bydel omkring Vognsbøl Bækken. Af andre større Arbejder skal desuden nævnes et Dige foran Hjertingvejen ved Fourfeld Bæk samt en Kystsikring for Byens østlige Del fra Havnebanens Dæmning til Bygrænsen.

Sporvognslinier e.t.c. Paa en særlig Plan er vist Forslag til Sporvognslinier og Omnibusforbindelser for Esbjerg. De viste Forbindelser vil i deres fulde Udstrækning først være af Interesse, naar Byen er vokset langt udover de nu behandlede Arealer og viser kun, hvilke Veje der eventuelt senere kan tænkes at komme i Betragtning, samt at de fastlagte Hovedfærdselsaarer vil danne de naturlige Sporvognslinier. I den indre By er der paa Grund af de forholdsvis smalle Gader foreløbig tænkt Omnibusforbindelse der senere kan erstattes med Sporvognslinier med et Spor og Vigespor.

7. Februar 1923.

Efter at Udvalget i Juni f. A. havde fremsendt Forslag til Byplan for Esbjerg Købstad og en Del af Kommunens Arealer i Vognsbøl og Spangsbjerg til Drøftelse, har man igen taget Sagen under Overvejelse, gennemgaaet de forskellige Muligheder og undersøgte de Forhold, der maa tages i Betragtning, naar Forslaget skal bringes til Udførelse. Ved et af de sidste Møder var Hr. Arkitekt Clausen til Stede og gjorde Rede for de af ham, til Forslaget af Juni f. A. foreslaaede Ændringer, der for den Del af Planen, der nu atter fremsendes, navnlig omfatter Strandbyplads' Udforming og Diagonalgadens Linieføring. Udvalget har derefter ladet det endelige Forslag til Byplan for Esbjerg med tilhørende Indstilling udarbejde og tillader sig herved at fremsende disse til det ærede Byraad.

Udvalget har været enige om, at Indstillingen kun bør omfatte Hovedlinierne i Byens Gadenet, hvorimod den endelige Udstykning med de dertil hørende sekundære Gader - de egentlige Udstykningsgader - først skal udarbejdes efterhaanden som Udviklingen kræver dette. For enkelte Bydele bl. a. for Kvarteret Vest for Vardevej er med punkterede Linier angivet, hvorledes man f. Eks. kan gennemføre en overskuelig og god Inddeling med Udstykningsgader, der løber i Retninger Sydvest til Nordøst og Nordvest til Sydøst, hvilke Retninger vil medføre at samtlige Facader kommer til at ligge rigtigt for Lyset, hvorvidt man senere vil beholde disse punkterede Udstykningsgader vil bl. a. afhænge af Byens Udvikling og den Beboelse man vil henlægge til disse Kvarterer. Foruden de i Indstillingen nærmere omtalte Gader og Pladser, der paa Planen er angivet med fuldt optrukne røde Linier er der med punkterede Linier - udover de foromtalte Udstykningsgader - vist enkelte Ændringer og Udvidelser, der vel var ønskelige, men hvis Gennemførelse dels vil kræve uforholdsmæssig store Udgifter og dels ikke kan siges at være af afgørende Betydning, af hvilken Grund Udvalget mener, at disse Spørgsmaal stilles i Bero.

Udvalgets Forslag af 1923 adskiller sig i Hovedsagen fra det tidligere ved:

at den østlige Diagonalgade bortfalder,

at den vestlige Diagonalgade er forlagt saaledes, at den udgaar fra Skæringspunktet mellem Rolfsgade og Torvegade i Stedet for den tidligere fra Skæringspunktet mellem Frodesgade og Torvegade,

at Gaderne i Kvarteret Øst for Vardevej er bragt i Overensstemmelse med Boligudvalgets Forslag til Bebyggelse af dette Kvarter,

at Sjællandsgade mod Nord kun føres til Strandby Kirkevej,

samt at Kingosgade fortsættes til Forlængelse med Baggesens Allé i Stedet for som tideligere med Carit Etlars Allé.

Det af Hr. Arkitekt Clausen udarbejdede Forslag til Strandbyplads har vundet Udvalgets Bifald. Dets Gennemførelse betinges imidlertid af, at der føres en ny Gade fra Strandbyplads Nord Sydvest, og at Helgolandsgade og Hjertinggade nedlægges; dette vil medføre, at der maa foretages omfattende Ekspropriationer - bl. a. af Jørgen Jensens Tømmerplads - og 8 Husene og Omlægning Vest for Gl. Færgevej, og at det som Følge af at Hjertinggade nedlægges vil blive nødvendigt, dels for at skabe en ny Forbindelse til Fiskerihavnen, og dels af Hensyn til de nu foreliggende Andragender om Udstykning til Hjertinggade, straks, enten at gennemføre den ny Gade eller Nygaardsvejs Forlængelse paa Strækningen Vest for Gl. Færgevej. Af Hensyn til de hermed forbundne Udgifter har Udvalget ikke ment at kunne indstille Arkitektektens Forslag til Vedtagelse, men kun ladet udarbejde et nyt Forslag i hvilket Hjertinggade bibeholdes og den ny Gade bortfalder, medens der samtidig ved mindre Forlægninger af de Gader der føres over Strandby Plads er sørget for et bedre og mere symetrisk Udseende, end det Pladsen nu frembyder.

Et andet vigtigt Punkt i Byplanen er Torvet mellem Rolfsgade og Frodesgade. Torvet er allerede udlagt; Udvalget

foreslaar at udvide dette, for at skabe en bedre Afslutning paa Pladsen og samtidig at forlægge Torvegade Nord for Rolfsgade til Forlængelse af Torvets østlige Side.

Af den med Indstillingen fremsendte af Hr. Arkitekt Clausen udarbejdede Tegning af Torvet fremgaar det, at det er muligt at finde en end ogsaa meget smuk Løsning selv om Torvegade ikke forlænges. Det er imidlertid ikke Udvalgets Hensigt at foreslaa, at Pladsen forsynes med det viste Anlæg idet man, for eventuelt senere, naar Byen har udviklet sig længere mod Nord, at kunne forlægge Torvehandelen til dette Torv, ønsker at deponere over tilstrækkeligt Areal hertil.

Ved den omtalte Forlægning og en mindre Retningsforandring af Diagonalgaden ved Rolfsgade vil det blive muligt at lede Færdselen langs Torvets Sider, dog kun den vestlige Side tænkes indrettet til at optage større gennemgaaende Trafik.

Udvalget har endnu ikke taget noget bestemt Standpunkt til, hvilken Bredde de forskellige Hovedfærdselsaarer skal have og hvilket Profil, der bør foretrækkes, men for at skabe Muligheden for en passende Bredde og eventuel Udvidelse af disse Gader, fastsætter Indstillingen Byggeliniens Afstand fra Gadens Midtlinie for alle de Gader, for hvilke der kan blive Tale om større Bredde end de i Bygningsvedtægtens § 10 bestemte.
For saavidt disse Gader fortsættes udover Kommunens Grænser og Arealer er det Udvalgets Hensigt ved Forhandling at søge opnaaet Overenskomst om Vejbredde og Linieføring i Nabokommunerne.

Foruden de i Indstillingen foreslaaede Ændringer i og Tilføjelser til bestaaende Vedtægter vilde det være ønskeligt, at der for alle Byens Grunde kunde gennemføres Bestemmelser, der muliggjorde Anbringelser af Fabrikker i Beboelseskvarterer og sikrede Byraadet Bestemmelsesretten over Arten af Bebyggelsen i Byens forskellige Dele, ved for hvert Kvarter at fastsætte bestemte Regler for Bebyggelsestæthed, Antal af Beboelseslag, maximale og minimale Byggehøjder, samt Byggeliniens Afstand fra Gadens

Midtlinie. Disse Bestemmelser kan gennemføres for Kommunens egne Arealer, hvorimod der for de øvrige Arealer kun gælder de i Bygningsvedtægten indeholdte Regler §§ 6 - 10 - 15 - 22.

En Undtagelse danner de Arealer, der endnu ikke er forsynede med Kloak, men paa disse Ejendomme tinglæste Deklarationer m. H. t. Antallet af Lejligheder og Arealets Størrelse bortfalder, naar Ejendommen er afvandet til Kloak.

Udover Forslaget om Byggeliniens Afstand fra Gadens Midtlinie i Hovedfærdselsaarerne er den eneste Bestemmelse i Indstillingen, der tager Sigte paa dette Forhold, Tilføjelsen til Bygningsvedtægtens § 15 om, at ingen Bygning udenfor den Del af Byen, der mod Norsøst grænses af Hjertingvejen og Frodesgade og Nordøst af Jernbanen, maa opføres med mere 3 Beboelses Etager.

Skulde i Fremtiden nye Love skabe Muligheden for Gennemførelsen af yderligere Bestemmelser, vil Udvalget fremkomme med Indstilling herom, idet man samtidig vil foretage en Inddeling af Byen i Forretnings - Fabriks - og Villakvarterer m. m.

For de vigtigste Punkter af Planen er der udarbejdet Kort med Fortegnelse over de Arealer, der kunde tænkes at erhverve samt over de Arealer, der fraagaar til udlagte Gader og de der tilkommer fra nedlagte Gader.

P. U. V.

Esbjerg Byraads Udvalg for Gader og Veje indstiller herved at:

1. Strandbyplads udvides og omdannes som vist paa medfølgende Plan.
2. Agerbækbanen føres Nord om Byen til den umiddelbart Nord for Hjertingvejen og Øst for Strandby Kirkevej beliggende Stationsplads.
3. Frodesgade udvides og forlænges mod Vest ca. 350 m til Havnens Terrain, naar Spørgsmaalet om Fornyelse eller Omlægning af Højbroen over Jernbanen kommer til at foreligge, bør det tilstræbes, at den ny Bro kommer til at ligge i Forlængelse af og i Flugt med Frodesgade.
4. Helgolandsgade nedlægges.
5. Hjertinggade udvides til 16,6 m. svarende til den paa Havnens Terrain allerede udlagte Gade samtidig med, at der ved Forandring og Udvidelse af Gadens Indmunding i Gl. Færgevej er skaffet direkte Forbindelse med Nygaardsvejs Forlængelse.
6. Vardevej omlægges saaledes, at det skarpe Sving ca. 350 m. S Syd for Vandværket undgaas, Knækket i Skæringspunktet med Vognsbøl Kirkevej afrundes. For den Del af Vejens Vedkommende der ligger paa Kommunens Grund udvides Vejen til ca. 20 m. saaledes, at Udvidelsen paa Strækningen fra Vognsbøl Kirkevej mod Syd lægges paa den østlige Side af Vejen alene.
7. Strandby Kirkevej udvides, omlægges og forlænges udover Vardevej til Skæring med Frodesgadea Forlængelse.
8. Ny Vej anlægges langs den østlige Side af Strandplantagen gennem Skiden Agre fra Hjertingvejen til Vardevej. Vejen der kun fører gennem Arealer, der tilhører Kommunen udlægges i 20 m. Bredde.
9. Vognsbøl Kirkevej udvides og fortsættes fra Vardevej mod Vest til Skæring med Hjertinggvejen i et Punkt, der ligger ca. 300 m Øst for Broen over Fovrfeld Bæk.

10. Ny Gade anlægges fra Skæringspunktet mellem Strandby Kirkevej og Sjællandsgade til Vardevej.

11. Skjoldsgade fortsættes i lige Linie mod Vest indtil ca. 130 m. fra Sjællandsgade, hvorefter den forgrenes i 2 Gader, der føres vinkelret paa henholdsvis Frodesgade og Strandbygade.

12. Sjællandsgade føres igennem fra Nørregade til Strandbygade.

13. Hygaardsvej forlænges mod Vest fra Strandbygade til Gl. Færgevej.

14. Stormgade udvides og forlænges i ligr Linie videre mod Nord til Vognsbøl Kirkevej, dette Skæringspunkt udvides saaledes at der fremkommer den paa Planen viste Plads, der muliggør Anbringelsen af en monumental Bygning i Stormgades Akse.Fra Pladsen fortsættes Stormgade i nordvestlig Retning - mod Spangsbjerg Sanatorium- foreløbig er Gaden kun vist indtegnet paa det Areal, der tilhører Kommunen, men det er Hensigten ved Forhandling med Nabokommunen at søge Vejen fortsat over Spangsbjerg Mølle til Vardeveje Knæk i Gjesing.

15. Ny Gade foreslaas anlagt fra Pladsen ved Stormgade og Vognsbøl Kirkevej mod Nord [illegible] til Bivejen fra Boldesager Skole til Spangsbjerg.

16. Fra Skæringen mellem Vardevej og Vognsbøl Kirkevej føres en Cykle - og Gangsti mod Nord mellem Idrætsparken og Vognsbøl Plantage til Stormgade

17. Ny Diagonalgade anlægges fra det nordvestlige Hjørne af Torvet ved Frodesgade og Rolfsgade til Pladsen ved Stormgade og Strandby Kirkegade.

18. Torvet ved Torvegade mellem Frodesgade og Rolfsgade udvides.

19. Torvegade forlægges ca. 20 m. mod Øst paa Strækningen fra Rolfsgade til Bygrænsen.

20. Boldesagergade føres som omtalt i Forslaget af Juni f. A. under Rampen i Frodesgade til Forbindelse med Jernbanegade ved Hygaardsvej.

21. Absalonsgade nedlægges.

22. Knudsgade fortsættes mod Nord til Haraldsgade.

23. Jernbanegade udvides paa Strækningen fra Kongensgade til Borgergade.

24. I Lyngbys Allé fortsættes som Ringgade fra Jernevej til Teglværksgade.

25. Biveien i Rørkjær ved Jerne Landevej omlægges som vist paa Planen.

26. Holbergsgade forlænges til den under Pkt. 24 omtalte Ringgade.

27. Ribegade gennemføres paa Strækningen fra Rørkjærsgade til Blichers Allé.

28. Grønnegade gennemføres mellem Ribegade og Wingosgade samt mellem Holbergsgade og Jernevej og nedlægges paa Strækningenfra den omlagte Gasværksgade til Stranden.

29. Rosenvængets Allé fortsættes til Bygrænsen.

30. Teglværksgade udvides til 15,7 m. Bredde.

31. Gasværksgade omlægges saaledes at den fra et Punkt, der ligger ca. 200 m. Øst for Exnersgade, føres til Skæringspunktet mellem den forlængede I Lyngbys Allé og Teglværksgade.
værksgade.

Naar den under Pkt. 17 omtalte Diagonalgade gennemføres foreslaas det endvidere at:

32. Gormsgade nedlægges mellem Jyllandsgade og Kirkegade.

33. Haraldsgade nedlægges mellem Jyllandsgade og Kronprinsensgade,

at der til Bygningsvedtægtens § 10 9te Linie, efter mindst 15,7 m. føjes: "Herfra undtages dog Frodesgade, Gl. Rørgevej og Jernevej, hvor Byggeliniens Afstand fra Gadens Midtlinie skal være 10 m., samt Stormgade, hvor Afstanden skal være 11 m., og Hjertingvejen og Strandby Kirkevej, hvor Afstanden skal være 12,5 m.,

at der til Bygningsvedtægtens § 15 efter "Dog bør ingen Bygningshøjde overskride 17 m. , heri medregnet det nævnte Tillæg til Gesims, men ikke Tillægget efter 20,

ligesom ingen Bygning maa opføres med mere end 5 Beboelseslejligheder" føjes: "udenfor den Del a f Byen, der begrænses mod Nord af Hjertingvejen og Frodesgade - begge Gader undtagne - og mod Øst af Jernbanen, bør dog ingen Bygning opføres med mere end 3 Beboelses Etager.

T i l

E s b j e r g B y r a a d.

Udvalget for Gader og Veje tillader sig hermed at fremsende Byplanen til fornyet Overvejelse, idet man bemærker, at saavel Planen som den tilhørende Indstilling er undergaaet forskellige Ændringer, Planen er desuden denne Gang fuldt udarbejdet med alle Udstykningsgader; men forsaavidt Gaderna ikke nærmere er omtalte i Indstillingen, er disse ikke at betragte som fastliggende, men er kun medtagne for at Planen kan give et Helhedsindtryk af det udvidede Esbjerg. Efterhaanden som Byens Udvikling senere kræver dette, er det Hensigten at udarbejde endelige Planer med Udstykninger og Udstykningsgader, Forslag til Bebyggelse, Kloak etc. De ovenfor omtalte Ændringer i Udvalgets Indstilling af 7. Februar 1923 er følgende:

ad. 2. Der er ikke afsat nogen Stationsplads til Agerbækbanen; men ved Sammenligning mellem de forskellige Byplaner vil man se, at der, uden at det vil gribe forstyrrende ind i Planens Hovedlinier , kan anlægga en Stationsplads ved Strandbyplads saavel Nord som Syd for Vejen til Hjerting. Det vil iøvrigt paa nærværende Tidspunkt være meget vanskeligt at udarbejde et endeligt Forslag, ogsaa paa Grund af at Spørgsmaalet om Statsbanegaarden med tilhørende Havnebane ikke kan antages at være løst for en meget lang Aarrække, og fordi en Flytning af den nuværende Banegaard sikkert vilde faa Indflydelse paa nye Baners Indføring.

ad. 6. Vardevejs nuværende Linieføring er bibeholdt; den tidligere foreslaaede Omlægning af Vejen Syd for Van dværket er bortfaldet.

ad. 7. Strandby Kirkevejs Forlængelse er bortfaldet. Forlængelsens Betydning reduceres ved, at der ikke er nogen Sikkerhed for, at den kan fortsættes paa Havnens Terrain til direkte Forbindelse med det derværende Gadenet; desuden giver Graadybsgades Forlængelse, der nu er optaget som fast Lod i Planen en særdeles god Forbindelse fra Byvejen til den ny Fiskerihavns Centrum.

ad. 8. Graadybsgade er uforandret, men medens den tidligere Indstilling kun omhandlede Strækningen til Vardevej, er den nu medtaget til Vejen til Hjørting.

ad.10. Da Sjællandsgade efter de senere Forslag ikke skal forlænges mod Nord, formindskes Gadens Betydning som Trafikgade, og den tidligere foreslaaede Gennemføring mellem Nørregade og Strandbygade er derfor opgivet.

ad. 14 I Modsætning til den tidligere fremsendte Forslag er Stormgade ført videre i lige Linie ogsaa Nord for Vognsbøl Kirkevej. Det er attere Hensigten senere at søge Gaden forlænget til Varde Landevejs Knæk i Gjesing, men Vejen foreslaas nu ført Øst for Spangsbjerg Mølledam. Vejlængden fra Knækket i Gjesing til Kongensgade ved Stormgade vil efter Anlægget af den ny Vej formindskes fra 4,4 km. til 3,9 km. Den ny Linie medfører større Jordarbejder og noget stærkere Stigning ved Dalen Syd for Spangsbjerggaarden end den tidligere foreslaaede Linie. Jordarbejdet for den hele ny Linie til Varde Landevej i Gjesing vil dog blive mindre end for den tidligere foreslaaede, og den noget stærkere Stigning vil mere end opvejes af:

1. at den ny Stormgade allerede vil faa Betydning som Adgangsvej til Byen, naar den er ført til Vejen Nord for Spangsbjerg.
2. at Vejen lige Linieføring er bedre og bedre Beliggenhed i Terrainet vil skabe en fortrinlig Hovedadgangsvej til Byen og Muligheden for en bedre Udstykning af Arealerne Nord for Skovvejen

Den omtalte Stigning vil dog blive stærkere end at Vejen vil kunne opfylde ethvert Krav, der kan stilles til en Hovedlandevej, idet den ikke vil overstige 1 : 40, og denne stærkeste Stigning vil kun være nødvendig paa ca. 300m.

ad. 13. Da det kan antages at Frodesgades Forlængelse vil aflaste Hjertinggade, der for Tiden er Hovedgangsvej til den ny Fiskerihavn, vil en Forbindelse mellem Gl. Færgevej og Nygaardsvej senere tabe i Betydning, og da denne Forbindelse desuden giver uheldige Byggegrunde, har man ladet den bortfalde; samtidig er Peder Skramsgade gennemført til Skæring med Nygaardsvej. Paa Planen er desuden den sidste Del af Nygaardsvej nedlagt, og dette vil sikkert kunne gøres uden Gene for Færdselen efter at Frodesgade er gennemført. Medens det er Hensigten snarest at søge Peder Skramsgade gennemført, kan Spørgsmaalet om Nedlægning af en Del af Nygaardsvej udsættes.

ad. 15 og 16. Bortfalder, idet Spørgsmaalet tænkes løst senere sammen med de endelige Udstykningsgader.

ad. 19. Bortfalder. Dels som Følge af Torvegades Istandsættelse (1. Afsnit) er fuldendt, og dels som Følge af at der har fundet Bebyggelse Sted langs Vejen, er Forslaget opgivet.

ad. 21, 22, 23. Udgaar. De paagældende Forslag er nu gennemførte.

ad. 25. Bivejen i Nørkjær foreslaaes delvis nedlagt.

ad.26. Spørgsmaalet om, hvorvidt Holbergsgade eller Carit Etlars Alléskal forlænges, er udsat.

ad. 30. Bortfalder, da Forslaget er vedtaget af Byraadet.

De anførte Ændringer kan iøvrigt sammenfattes som Forandringer i enkelte Gaders Linieføring og Opgivelse af nogle Gennemskæringer, der ved nærmere Overvejelse ikke synes at medføre tilstrækkelige store Fordele i Forhold til de dermed forbundne Udgifter. Af Ændringer, der ikke er behandlede i Indstillingen, skal man navnlig henlede Opmærksomheden paa Forslaget

til den ny Kirkegaard med tilhørende Forbindelsesveje.

Planen er iøvrigt udarbejdet under Hensynstagen til, at de egentlige Beboelsesgader bør ligge i Retning Syd - Nord, at Gaderne bør anbringes saaledes, at der bliver Mulighed for Bebyggelse paa begge Sider af disse, og at der ved at give Karreerne en passende Dybde og aflang Form kan opnaas en forholdsvis lille Vejlængde pr. m² Byggegrund. Udstrækningen af den mod Nærkøbing Vest viste Bebyggelse forudsætter dog, at Arealerne bag Vejen til Hjerting sikres mod Oversvømmelse.

Hovedlinierne i Forslaget er de samme som tidligere, og de Forudsætninger for Byens Udvikling paa hvilke Planen hviler er stadig, at den ny Havn vil bevirke, at Fabriks og Forretningskvarterer vil udvikle sig mod Vest, medens den almindelige Bebyggelse fortrinsvis vil søge mod Nord; denne sidste Bevægelse har i de senere Aar været den mest fremherskende. Iøvrigt vil det lavtliggende Terrain omkring Fourfeld Bæk sætte en Grænse for Byens sammenhængende Udvikling mod Vest, medens den tilsvarende Grænse mod Nord først findes ved Spangsbjerg Mølledam. I Forslaget er desuden taget Hensyn til Muligheden af en spredt Bebyggelse mod Øst, hovedsagelig omkring Jernevej.

Planen kan deles i følgende Hovedafsnit:

1. Den indre By.
2. Hovedsgangsveje til Byen.
3. Forbindelsesveje mellem disse, der paa Grund af Byens naturlige Begrænsningslinie mod Syd i Hovedsagen fremtræder som Paralelgader i Retning Øst - Vest? tillige danner disse Paralelgader en direkte Forbindelse Mellem Byens vestlige og østlige Dele.
4. Forbindelserne til den ny Havn.
5. Diagonalgaden og den Østlige Ringgade.

ad. 1. Den indre By, der begrænses mod Nord af Frodesgade., mod Vest af Gl. Færgevej og mod Øst af Jernbenen, er uforandret, ligesom ogsaa Forbindelserne til den gamle Havn er uforandrede, og det maa formodes, at hverken den ny Havns Indvirkning paa Byens Udvikling eller en Flytning af Statsbanegaarden vil bevirke, at det nuværende Torv vil ophøre med at være Byens egentlige Centrum. Den indre Bys Akse vil da vedblive at være, i Øst - Vest - Kongensgade, og i Syd - Nord - Torvegade mellem de to Torve. Den tidligere omtalte Forskydning mod Vest vil maaske ogsaa ophæves af den tiltagende Bebyggelse i Nabokommunerne i Nord og Øst, og iøvrigt vil Kirkegade eller Jyllandsgade egne sig som Hovedgade mod Nord paa Grund af deres daarlige Skæring med Kongensgade.

ad. 2. Der er kun foreslaaet een ny Hovedadgangsvej til Byen, nemlig Stormgades Forlængelse. Denne Gade skal danne Forbindelserne mellem den indre By, gl. Havn og nuværen- Banegaard med det nordlige Opland og være Hovedadgangsvejen til Byen for de Kvarterer, der antages at ville opstaa Nord for Skovvejene og i Spangsbjerg mellem Jernbanen og Sanatoriet; for disse Bydele er Gaden den naturlige Akse.

ad. 3. Af Hovedfærdselslinier i Retning Øst Vest findes foruden Kongensgade med Fortsættelsen Strandbygade, Frodesgade der tillige danner en Begrænsning for den indre By, og den forlængede Vognsbøl Kirkevej. Paa Planen er desuden antydet, hvor den næste Paralel eller Ringgade tænkes.

ad. 4. Af Forbindelserne til den ny Trafikhavn skal nævnes Peder Skramsgades Forlængelse til Nygaardsvej samt Forbindelsen over Strandbyplads ad Strandby - Jerne Kirkevej til Byens nordlige Dele; af særlige Forbindelser til den ny Fiskerihavn, Frodesgades Forlængelse fra Strandby Plads og Graadybsgade samt Vejen gennem Skiden Agre.

ad. 5. Den foreslaaede Diagonalgade forbinder Skæringspunktet mellem den indre Bys Akse og Prodesgade med Skæringen mellem Byvejen og Stormgade, og det vil optage Færdselen fra Nord til Byens Centrum samt desuden danne en Del af Forbindelsen mellem Byens Centrum og den nuværende Idrætsplads, Alderdomshjem, Stadion og omliggende Kvarterer. Gades Gennemførelse i 20 mts. Bredde vil medføre, at der skal udlægges ca: 12500 m² Areal til Gade; herfra gaar ca: 6500 m², der indvindes ved Nedlægning af andre Gadestrækninger. Den foreslaaede Ringgade mod Vest, der allerede er gennemført paa et Stykke, skal optage en Del af Færdselen mellem Jernevej og Derumvej og fordoble denne til Byen ad Højbroen eller Gasværksgade.

Man skal tilsidst tillade sig at bemærke, at det for den ydre By i Modsætning til den indre ved Gennemførelsen af den fremsendte Plan vil være muligt at skelne mellem egentlige Trafikgader og egentlige Beboelsesgader; disse sidste vil blive befriede for den gennemgaaende Trafik, og kan som Følge heraf nøjes med en Gadebredde og lettere Befæstelse, ligesom ogsaa Ulemperne ved den stærkere Trafik - Støv og Støj - bortfalder.

For det nuværende Gadenets Vedkommende kan man ikke paa Forhaand sige hvilke Gader den gennemgaaende Færdsel vil søge, og saafremt dette bibeholdes vil det derfor blive nødvendigt overalt at holde samme Gadebredde og anvende en Befæstigelse, der kan modstaa stærk Trafik.

Esbjerg Byraads Udvalg for Gader og Veje

den 8. November 1924.

P. U. V.

I n d s t i l l i n g

af

November 1924.

fra

U d v a l g e t f o,r G a d e r & V e j e

angaaende Byplanen for Esbjerg.

Esbjerg Byraads Udvalg for G a d e r & V e j e indstiller herved:

1. at Strandbyplads udvides i Overensstemmelse med den medfølgende Plan,
2. at Frodesgades Bredde fastsættes til 20 m paa Strækningen fra Strandbyplads til Højbroen, samt at Gaden forlænges ca: 350 m mod Vest til Havnens Terrain, paa Strækningen fra Strandbyplads til Havnen fastsættes Gadens Bredde til 15,7 m. Naar Spørgsmaalet om Fornyelse eller Forandring af Højbroen over Jernbanen kommer til at foreligge, bør det desuden tilstræbes, at den ny Bro anbringes i Frodesgades Forlængelse,
3. at Helgolandsgade nedlægges,
4. at Hjertinggade udvides til 17,6 m. De tidligere Omforandringer af Gaden er allerede, dels udførte, dels vedtagne,
5. at Vardevej udvides til 20 m og omlægges. Paa Strækningen fra Strandby Kirkevej til Vognsbøl Kirkevej lægges Udvidelsen paa den østlige Side alene,
6. at Strandby- Jerne Kirkevej udvides til 20 m og omlægges som vist paa Planen,
7. at der anlægges en ny Vej langs den østlige Side af Strandplantagen gennem Skiden Agre til Vardevej ved det vestlige Knæk i Vognsbøl. Vejen, der udelukkende føres gennem Arealer, der tilhører Kommunen, udlægges i 20 m Bredde,
8. at Vognsbøl Kirkevej udvides og fortsættes fra Vardevej mod Vest til Skæring med Hjertingvejen i et Punkt, der ligger ca: 300 m Øst for Broen over Fourfeld Bæk,
9. at Graadybsgade Vest for Vardevej føres til den ny Vej gennem Skiden Agre og sammen med den til Hjertingvejen,
10. at Skjoldsgade fortsættes i lige Linie mod Vest indtil ca: 130 m fra Sjællandsgade, hvorefter den forgrenes i 2 Gader, der føres vinkelret paa henholdsvis Strandbygade og Frodesgade,

11. at Nygaardsvej ved Strandbygade omlægges saaledes at Vejens sidste Del bliver en Forlængelse af Peder Skramsgade; saalænge Frodesgade ikke er fuldt gennemført efter Forslaget vil det være ønskeligt desuden at bibeholde Vejen i ret Linie til Strandbygade,
12. at Stormgades Bredde fra Nørregade fastsættes til 22 m, samt at Gaden fortsættes videre mod Nord til Vejen Nord for Spangs bjerggaarden; Det er Hensigten senere at søge Vejen forlænget videre mod Nord til Spangsbjerg Mølledam og herfra til Vardevej ved Knækket i Gjesing.
13. at der lægges en Diagonalgade fra Torvet ved Frodesgade og Torvegade til Skæringen mellem Stormgade og Strandby - Jerne Kirkevej. Vejens Bredde fastsættes til 20 m,
14. at Gormsgade nedlægges mellem Torvegade og Kirkegade, og at Haraldsgade nedlægges mellem Kirkegade og Kronprinsensgade.
15. Spørgsmaalet om hvorvidt Svendsgade skal nedlægges mellem Kirkegade og Jyllandsgade vil senere være at fremsende til Byraadets Afgørelse.
16. at Boldesagergade føres under Rampen i Frodesgade til Forbindelse med Jernbanegade ved Nygaardsvej,
17. at der i Forlængelse af J. Lyngbys Allé føres en Ringgade fra Jernevej til Teglværksgade udfor Gasværket,
18. at Ribegade gennemføres i lige Linie fra Rørkjærsgade til Blichers Allé
19. at Grønnegade gennemføres mellem Ribegade og Kingosgade samt mellem Holbergsgade og Jernevej; Strækningen fra Gasværksgade kan nedlægges saafremt Byraadet erhverver de ved Strækningen beliggende Arealer,
20. at Rosenvængets Alléfortsættes til Bygrænsen,
21. at Gasværksgade omlægges i Overensstemmelse med Planen, hvorefter den, fra et Punkt der ligger ca: 20^{0} m Øst for Exnersgade, føres til Teglværksgade ved den nye Ringgade,

22. at Kingosgade forlænges fra Grønnegade til Baggesens Allé,

23. at Manøgade forlænges til Ringgaden,

Udvalget tillader sig samtidig at indstille, at der til Bygningsvedtægtens § 10 i 9. Linie, efter mindst 15,7 m, føjes:

" Herfra undtages dog Frodesgade, Gl. Færgevej, Strandby-Jerne Kirkevej og Jernevej, hvor Byggeliniens Afstand fra Gadens Midtlinie mindst skal være 10 m, Stormgade fra Nørregade mod Nord hvor Afstanden skal være 11 m, samt Hjertingvejen hvor Afstanden skal være 12,5 m,

at der til Bygningsvedtægtens § 15, efter: "Dog bør ingen Bygningshøjde overskride 17 m, heri medregnet det nævnte Tillæg til Gesims, men ikke Tillæg til § 20, ligesom ingen Bygning maa opføres med mere end 5 Beboelsesetager, føjes:

Udenfor den Del af Byen, der begrænses mod Nord af Hjertingvejen og Frodesgade - begge Gader undtagne - og mod Øst af Jernbanen, maa ingen Bygning opføres med mere end 3 Beboelsesetager.

P. U. V.

Udvalget for Gader & Veje. Esbjerg, den 25. Februar 1925.

T i l

E s b j e r g B y r a a d .

I Tilslutning til Udvalgets Indstilling af November 1924 angaaende ny Byplan for Esbjerg skal man yderligere tillade sig at bemærke:

Samtlige de Arealer, der er nødvendige til Gennemførelsen af de nye Gader og Udvidelsen af bestaaende Pladser eller Gader, kan erhverves ved Ekspropriation i Henhold til Bygningsvedtægtens § 14. Denne Paragraf indeholder tillige Bestemmelse om, at Byraadet ogsaa kan ekspropriere saadanne Grunde og Bygninger , der vel ikke skal inddrages under de paagældende Gader og Veje, men dog er saaledes beliggende, at det maa anses for at være af væsentlig Betydning at have Raadighed over dem for at kunne sikre en tilfredsstillende Ordning af Bebyggelsesforholdene mellem de Gader og Veje, om hvis Anlæg eller Udvidelse der er Spørgsmaal. Denne Bestemmelse har navnlig Interesse for Gennemførelsen af Diagonalgaden.

ad 1. For Strandbyplads er i Maalestoksforholdet 1:800 udarbejdet en Plan, der viser, hvilke Arealer Udvidelsen kræver. Af Planen fremgaar desuden, at der af Hensyn til Bebyggelsen omkring Pladsen og langs de tilstødende Gader ikke kan vælges nogen mindre Diameter, men at der til de 6 brede Gader maa sva-

re en Plads, der mindst skal have den paa Planen angivne Størrelse. Til Udvidelsen skal erhverves 4016 m², hvoraf de 1640 m² medgaar til Udvidelsen af Pladsen, medens de 2376 m² kan sælges som Byggegrunde. Udgiften ved Udvidelsen er anslaaet til Kr. 15.755, i hvilken Udgift er medregnet Kr.2000 til Flytning af Esbjerg Trælasthandels Indkørsel og Plankeværk; derimod er der ikke medregnet noget Beløb til Erhvervelse af Bygningen paa Matr. Nr. 2 gu, Hj. af Strandby Plads og Vardevej, da det ikke er Hensigten at foreslaa Ejendommen nedrevet. Planen viser kun den fremtidige Grænse for Bebyggelsen (Byggelinien), medens derimod selve Pladsens Inddeling med dertil hørende Fortove, Kørebane og Refuger ikke er medtaget.

ad 2. Frodesgades Forlængelse til Forbindelse med Havnens Gadenet skal gennemføres i Forbindelse med Helgolandsgades Nedlægning. Af Hensyn til den Værdiforskydning, en Forandring af Gadeplanen kan medføre for Arealerne mellem Strandbyplads og Havnen, vil det formentlig være det heldigste, om Kommunen erhvervede Matr. Nr. 2 ht, 2 eb og 2 nd, der under et er tilbudt til Salg for en rimelig Pris. Frodesgades Gennemførelse vil bevirke, at Grundene mellem Hjertinggade og den ny Gade vil blive for dybe til almindelige Byggegrunde, men da Arealet i Følge sin Beliggenhed er fortrinlig egnet til Fabriksanlæg, er Spørgsmaalet om den endelige Udstykning udsat, indtil Arealets Benyttelse er fastlagt. For 8 Husenes Vedkommende er i Overslaget regnet med, at Arealet mellem den fremtidige Gade og Ejendommene ved Helgolandsgade afgives uden Vederlag som Erstatning for Helgolands-

gades Nedlægning. Det er dog meget sandsynligt, at der ved Forslagets Gennemførelse kan findes en anden for Kommunen mere fordelagtig Løsning. Gadens Anlæg ifuld Bredde - 15.7 m - vil desuden kræve, at Vedsted Hansens Pakkassefabrik skal flyttes, og Ejeren af Fabrikken har erklæret sig villig til at indgaa paa en Overenskomst med Kommunen herom. Da Bygningerne er af en saadan Karakter, at Fabrikkens Levetid maa siges at være ret begrænset, foreslaar Udvalget, at man foreløbig kun gennemfører Gaden i mindre Bredde, uden at flytte Fabrikken, og udsætter Spørgsmaalet om Gadens Gennemførelse i fuld Bredde. Til Erstatning og Flytning af Træ m.m. er derfor kun indsat Kr. 7000. Salgsprisen for Arealerne er gennemsnitlig sat til 2.85 pr. Kv. Alen.

ad 11. I Overensstemmelse med Udvalgets tidligere Indstilling foreslaaes det, at Nygaardsvej holdes aaben for Færdsel i lige Linie til Strandbygade, ogsaa efter at Forbindelsen med Cort Adlersgade er udført, og at den omtalte Gadestrækning ved Strandbyplads først nedlægges, efter at Frodesgade er gennemført i hele sin Udstrækning.

ad 13. Grundlaget for Beregningen af den med Dronningegadens Gennemførelse forbundne Udgift er, at Arealværdien er sat til Kr. 1.50 pr. Kv. Alen, hvortil kommer et Tillæg for Dyrkning af Jorden, Hegn, Planter, Lysthuse, Skure, Bygninger m. m. Ved Udregningen af Salgsværdien er Arealværdien under Hensyntagen til den foretagne Opdyrkning og Beplantning forhøjet til Kr. 4.75 pr. m² (1.85 pr. Kv. Alen), Træhusene nedskrevne med ca: 25 %, og de murede Skure til Nul. Udvalget har iøvrigt anmodet samtlige Grundejere om at opgive, for hvilken Pris de var villige til at afstaa

de dem tilhørende Ejendomme, men kun ganske enkelte af de afgivne Tilbud har Interesse, idet de fleste er urimelig høje. Som de vigtigste Punkter skal nævnes:

1. Gartneriet ved Hjørnet af Torvegade og Rolfsg.
2. Fabrikken "Scania", Rolfsgade.
3. Vurderingsmand Mathiasens Ejendom, Hjørnet af Kirkegade og Svendsgade.
4. Murer Theilmann Thøgersens Ejendom ved Jyllandsg.
5. Rørvævsfabrikant Stærkes Ejendom i Haraldsgade.

For Gartneriet er regnet med, at hele Ejendommen erhverves, og at Drivhuse og Skure kan sættes til en Realisationsværdi af Kr. 3500. Skønt Ejerne af Gartneriet ønsker at blive paa Stedet, har det vist sig umuligt at faa en Overenskomst i Stand paa det Grundlagt der overlades dem et Areal af samme Størrelse mellem den ny Gade og Torvegade og gives dem et Erstatningsbeløb for Flytning af Gartneriet. Det af Ejerne forlangte Erstatningsbeløb ca: Kr. 30.000 er nemlig alt for højt. Fabrikken "Scania" har ikke ønsket at indgaa paa et foreslaaet Mageskifte, men ønsker at afstaa en Del af det til Fabrikken hørende Areal, da dette er for stort til Virksomheden. Dette vil medføre, at Kommunen skal erhverve 2 større Træslure, der dog begge er i udmærket Stand og let lader sig flytte. Salgsværdien er derefter opført som Ekspropriationssummen minus det Beløb, det vilde koste at flytte Skurene. For af Vurderingsmand Mathiasens Ejendom er kun regnet med Ekspropriation af det nødvendige Gadeareal og det i Gaden liggende Baghus, der maa nedrives. Ejendommen vil komme til at springe ca: 0.5 m frem i den ny Gade, hvad

der dog ved den valgte Gadebredde af 20 m maa siges at være uden Betydning. Murer Theilmann Thøgersen har erklæret sig villig til at afstaa Huset for den i Opstillingen nævnte Sum, med at han kan blive boende i Ejendommen; og det maa af Hensyn til den ny Udstykning kræves, at Kommunen faar Ejendomsret over Grunden. Rørvævsfabrikant Stærk ønsker ikke at indgaa paa et foreslaaet Mageskifte, men har tilbudt det Areal, Udvalget har ønsket, til en Pris af Kr. 1.60 pr. Kv. Alen samt Kr. 6300 for Skuret. Betalingen for Skuret er noget for højt ansat, og der er i Sammenstillingen regnet med Kr. 5500. Skuret skal ikke nedrives og kan senere sælges med Grunden eller bortlejes. Skuret er opført til en Salgsværdi af Kr. 3000. Til Udgiften ved Gadens Gennemførelse er desuden medregnet Udgiften ved den udførte Istandsættelse af Haraldsgade mellem Jyllandsgade og Kirkegade, idet denne Gadestrækning foreslaaes nedlagt. Udgiften til Gadens Gennemførelse er anslaaet til Kr. 63.009.00 , men baade Ekspropriationssummen og Salgsværdien kan foreløbig kun angives skønsmæssig.

ad 14. Udvalget har endnu ikke taget Standpunkt til Spørgsmaalet om Nedlægning af Svendsgade mellem Kirkegade og Jyllandsgade, da det paa nærværende Tidspunkt ikke er muligt at danne sig et Skøn over Udgifterne, idet ikke mindre end 5 Huse har Facade til denne Gade. Saafremt Diagonalgaden bliver gennemført, er det Hensigten efter Forhandling med de interesserede Grundejere at lade udarbejde Overslag over Bekostningen og derefter fremsende den endelige Indstilling.

ad 15. Det udlagte Torv mellem Frodesgade og Rolfsgade udvides ca: 5 m mod Øst. Torvets Bredde bliver heref-

ter ca: 68 m, og denne Bredde er tilstrækkelig til , at der Øst for Torvegades Kørebane kan anbringes 4 Rækker af Stadepladser; (Torvet ved Kongensgade er ca: 47 m bredt.) Af Hensyn til Bebyggelsen ved Torvet og eventuel ønskelig Forandring af den foreslaaede Bredde, mener Udvalget, at man bør erhverve Matr. Nr. 2 rm og 2 re i hele deres Udstrækning. Matr.Numrene har et samlet Areal af 2125 m² .

ad 17. Ringgaden, der forbinder Jernevej med Teglværksgaden, vil for langt den største Strækning Vedkommende blive udlagt som Privatvej eller kan forlænges udlagt som saadan, efterhaanden som de tilstødende Grunde udstykkes. Strækningen mellem Baggesens Allé og Ribegade er saaledes allerede udlagt, og en Del af Strækningen fra Ribegade til Teglværksgade vil blive udlagt i den nærmeste Fremtid. Gaden er ved Jernevej at betragte som en Omlægning af en Del af den eksisterende offentlige Bivej, medens Resten af den Bivej, der fra Ringgaden føres tilbage til Jernevej, derefter kan nedlægges. Udvalgets Indstilling indeholder dog ikke Bestemmelse herom, idet Resten af Bivejen kun skal nedlægges, saafremt de interesserede Grundejere bliver enige om, at dette skal ske.

ad 18. Ribegades Omlægning kan med Undtagelse af Strækningen udfor Jens Hansens Teglværk gennemføres uden større Udgift for Kommunen, idet Udvalget ved de senere Udstykninger langs Gaden ved tinglæst Deklaration har sikret sig, at Grundejerne ved den sydlige Side af Gaden vil overtage Jorden mellem den nuværende og fremtidige Gade til samme Pris, som Kommunen selv skal give, og udlægge Halvdelen af Gaden i 7.85 m's Bredde.

ad 19. I Udvalgets tidligere Forslag var omtalt, at Kommunen formentlig burde erhverve Arealet mellem den omlagte Gasværksgade og den nu udlagte Gade, kaldet "Søndergade", til fremtidige Udvidelser af Gasværket. Grønnegade kan derefter nedlægges fra Teglværksgade, og Adgangen til Ejendommene langs Stranden vil blive gennem Søndergade.

P. U. V.

Esbjerg Byraads Udvalg
for
Gader og Veje.

Esbjerg, d. 17 Juni 1925

T i l

E s b j e r g B y r a a d.

Udvalget for Gader og Veje tillader sig herved at meddele, at et Flertal af Udvalget bestaaende af D'Herr. Villemoes, Balslev - Jørgensen og Truelsen, har vedtaget at indstille, at den paa Byraadsmødet d. 23 Marts d. A. med Byplansforslaget vedtagne Diagonalgade fra Torvet ved Rolfsgade til Skæringen Stormgade og Strandby-Jernekirkevej (Pkt. 13 i Udvalgets Indstilling af November 1924) bortfalder.

Herr. Kock har ikke kunnet tiltræde Flertallets Indstilling, og Herr. Mortensen var ikke til Stede paa det Udvalgsmøde, hvor Indstillingen blev vedtaget.

P. U. V.